

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombán este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátorajauhely, Főter 9 szám.
Telefon: 42. szám.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitótérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:
Egész évre 10 korona, félévre [5 kor
negyedévre 2.50 korona.
— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:
Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

Levél a szerkesztőhöz.

aug. 31.

Meczner Gyula főispán ur a kö-
vetkező tartalmu levelet intézte fele-
lős szerkesztőnkhez:

A „Zemplén” szerkesztőjéhez
Sátorajauhely.

Tisztelt Barátom!

Távollétemben a „Felsőmagyar-
országi Hírlap”-ban ellenem inté-
zett támadásokra annyit tartok
szükségeseznek köztudomásra hozni,
hogy:

az 1905. évi kedvezményes ve-
tőmag-ügyről tudomásom nem volt.
Azon időben gyógyulást keresendő,
Abbáziában tartózkodtam. Most utó-
lag a megejtett vizsgálatból tudtam
meg, hogy vőm, Waltherr László
— épen úgy mint a város előkelő,
legvagyonosabb polgárai: Kincsessy
Péter, Jelenek Ádám, Fuchs Jenő,
a kegyesrendi ház és mások —
szinte vett tengerit s ez tévesen az
én nevemre lett bejegyezve.

Az 1904. évben a földművelés-
ügyi miniszter ur által engedélyez-
ett városi szálerdő kihasználására
nézve a városi pénzügyi bizottság
elnökletem alatt dr. Hornyay Béla,
dr. Buza Barna és Isépy István bi-
zottsági tagok részvételével esz-
közölte a zárszámadás megvizsgálá-
sát, azt helyesnek találta s a kép-
viselőtestületnek a számadás jóvá-
hagyását s a felmentés megadását
javasolta. A városi képviselőtestü-
let ezen javaslatot elfogadta.

Szíves üdvölettel
Sátorajauhely, 1910. aug. 28.

Kész hived:
Meczner Gyula.

Ezen nyílt levelet, melyre a
„Felsőmagyarországi Hírlap”-nak meg
a legélesebb politikai küzdelmek ál-
tal sem igazolható kirohanásai szol-
gáltak alapul, a magunk részéről a
lefolytatott hivatalos vizsgálat által
megállapított alábbi tényekkel kom-
mentáljuk:

Meczner Gyula főispán azzal lett
a Fm. H. által megtámadva, hogy a
jóizléssel és erkölcsessel ellentétben,
nem ugyan mint főispán, de előbb
mint magánember, felhasználva Sá-
torajauhely r. t. városi képviselőtes-
tületétől nyert városi pénzügyi bizott-
sági elnöki küldetését, Székely Elek
volt polgármesterrel összejátszva, 1905.
első hónapjaiban a kormány által a
városi inséges kigazdák részére küld-
ött 22 mm. tengerit vett 12 korona ked-
vezményes áron s ekként kapzsi mó-
don az inséges kigazdák kárára ma-
gának jogtalan hasznót szerzett; to-
vábbá, hogy 1904-ben, mint a vár-
megyei közigazgatási erdészeti bizott-
ságnak az elnöke, javaslatba hozta a
város erdejéből 2 és fél hold szalás
erdő fájának a kivágatását, a fa meg-
ért 7500 koronát: a kivágatást a mi-
niszter engedélyezte, ki is vágták,
azonban elszámolás nem történt s
mint a városi pénzügyi bizottság el-
nöke a zárszámadásokat ő vizsgálta
felül, mégis Székely Elek polgármes-

tert soha kérdőre nem vonta, pedig
az akták szerint ez ügyről feltétlenül
tudnia kellett(?) s így meggyanusi-
totta tehát azzal, hogy ez uton is
hasznót hajtott magának, esetleg
visszaélést segített elő.

E két vád Buza Barnának és a
Fm. H.-nak elegendő volt arra, hogy
az őt jellemző katói puritánsággal,
mely szinte büzlük a nemes bosszu-
vágtyól, immár hat év múltán, Mec-
zner Gyulát, mint főispánt ország-vil-
lág előtt meghurcolja.

Tény az, hogy Meczner Gyula
főispán 1900-tól 1905. év végéig Sá-
torajauhely város pénzügyi bizott-
ságának elnöke volt. A r. t. városok
képviselőtestületei által választott bi-
zottságok azonban nem adminisztrál-
nak. Nem adminisztrál a pénzügyi
bizottság sem. Ezen bizottság a ta-
nács által beterjesztett költségelírán-
zatok, zárszámadások s egyéb pénzü-
gyi s gazdasági előterjesztések elő-
készítésével, véleményezésével foglal-
kozik. Véleménye és javaslata min-
den esetben csak a képviselőtestület
elfogadó határozatával érvényesül és
képezi végrehajtás tárgyát. A végre-
hajtás a polgármester, a tanács s a
megbízott tisztviselők felelősségteljes
hatásköréhez tartozik.

A pénzügyi bizottság ellenőrzést
is csak a zárszámadások megvizgála-
sára és véleményezésére által gyakorol
és pedig minden felelősség nélkül. A
felelősség a végleg határozó képvi-
selőtestületi közgyűlésre, illetőleg en-
nek tagjaira hárul.

Tény, hogy az 1905. évi költség-
elírányzatot 1904. dec. hó 8-án mint
elnök Meczner Gyula írta alá, annak
előkészítésében azonban, mint akko-
ron sulyos beteg, részt alig vehetett.

Az 1904-ben készült költségve-
tésben az 1905-ben nyújtott állami
kedvezményes vetőmag sem a bevét-
telben, sem pedig a kiadásban felve-
hető nem volt, elszámolása pedig a
zárszámadásnak tárgyát annyiban ké-
pezte, hogy utánvételezett vételi ára
kiadási, majd kiosztás folytán vissza-
fizetett ára bevételi pénztári napló
tétel volt.

A kedvezményes vetőmag ügyé-
nek kezelése tisztán adminisztratív
teendő a megbízott tisztviselők fel-
adata volt s mint ilyen a pénzügyi
bizottság elébe nem tartozott.

Ettől eltekintve az 1905. évi zár-
számadás megvizsgálásában, melyhez
a kedvezményes vetőmag elszámolá-
sának megállapítása is tartozott,
Meczner részt nem vett; mert ek-
kor már a pénzügyi bizottságnak ő
sem elnöke, sem tagja nem volt, az
1905. évi zárszámadás megvizsgálása
Haas Bertalan elnöksége alatt tör-
tént s az ő aláírásával lett a képvi-
selőtestülethez beterjesztve. (L. p.
ü. biz. jelentését az 1905. évi zár-
számadások tárgyában.)

Igy bár tény, hogy Meczner Gyula
a kérdéses időben, t. i. 1905. február,
március és április hónapokban, mikor
a kedvezményes vetőmag ügye lefolyt,
a pénzügyi bizottságnak elnöke volt,
tény az is, hogy ebbeli tisztében a
kormány, a főispán, az alispán és a
polgármester által intézett kedvezm-
nyes vetőmag ügyéhez egyáltalán köze

nem volt, sőt arról mint az, az aláb-
biakból kitűnik, tudomással sem birt,
miután egész télen sulyos betegen
feküdt, márc. 6-tól pedig csak nem
egész apr. hó végéig orvosai taná-
csára Abbáziába volt.

Meczner Gyulának pü. biz. elnöki
mivoltából folyólag tehát ellene gya-
nut, feltevéseket felhajtani ezekből
kiteszöleg okszerűen nem lehet; nem
lehet megbotránkoztatni, mint magán-
embert, annál kevésbbé lehet őt, mint
főispánt vádolni.

A Fm. H. által elkövetett igaz-
ságtalanságot csak élesebbé teszi azon
körülmény, hogy egy embernek a
távolletét használja fel arra, hogy
meghurcolja olyan dolog miatt, ami-
ről nem birt tudomással, mert a ked-
vezményes áron adott vetőmagból
sem nem vett, sem nem vásárolt.

Hogy mennyire tiszta ez az egész
dolog a Meczner Gyula részéről és
hogy azt csak a kvalifikálhatatlan
rosszakarat tüntetheti fel olyan szín-
ben, mint ahogy a Fm. H. tette, an-
nak illusztrálására szolgáljanak az
alábbiak:

Meczner Gyulával furdóbból való
hazaérkezése alkalmával közöltük a
Fm. H.-nak ezen panama izü táma-
dásait. Ő azokat elolvastván, rögtön
tájékoztatta magát a történetekről. —
Átvizsgálva a vonatkozó iratokat,
látta, hogy a szabadságon levő pol-
gármestert helyettesítő Farkas Andor
árvaszéki ülnök — Buza Barna és
több politikai barátja kérelmére —
Csoltkó József városi gazdasági fel-
ügyelő kihallgatását rendelte el.

Csoltkó Józsefet a kérvény azzal
vádolta, hogy bár a tengeri árát a
városnak beszolgáltatta, az iratok közt
nincs nyoma annak, hogy a tengerit
kik közt, mi alapon és hogyan oszt-
totta ki? Már pedig a városban senki
sem tud arról, hogy a tengeriből
egyetlen városi polgár is kapott volna
olyan, kiknek mint rendelőknek az
küldve lett.

Csoltkó József az augusztus 6-án
megtörtént kihallgatása alkalmával
azt mondotta be, hogy úgy emlék-
szik, miszerint a kimutatást annak
idején beadta; emlékezete szerint a
tengeriből rendeltek és kaptak Mec-
zner Gyula, Székely Elek, Moskovszki,
Takács Ferenc, Orehovszki József,
Szakáll Péter és mások; valamennyi
megrendelő részére azonban nem em-
lékszik; majd aug. 10-én önként je-
lentkezve, a tengeri kiosztásáról szóló
két rendbeli részint tintával, részint
ceruzával írott felsoroló feljegyzését,
melyekből kitűnik, hogy a kedvezm-
nyes áru vetőmagból kik vettek, —
a jegykönyvhöz csatolta.

Csoltkónak eként a legnagyobb
felületességgel történt kihallgatása
után Farkas Andor augusztus 10-én
10410. szám alatt kelt véghatározatá-
val a további eljárást azon indokolás-
sal szüntette be, hogy Csoltkó a pénzt
beszolgáltatta, eljárását felebbvalója
jóváhagyólag tudomásul vette s a ki-
osztásról a kimutatásokat kihallgatá-
sakor bemutatta, egyszersmind vég-
határozatát Buzának és Csoltkónak
kézbesítette azzal, hogy az ellen 15
nap alatt felelkezhetnek.

Buza Barnának természetesen

eszeágában sem volt felelkezni; mert
bár az, hogy kik voltak a megren-
delők s ezek részére lett-e kiosztva,
illetőleg ki nem osztva a tengeri, fel-
világosítva épen nem lett, szóval az
ügy érdeme ép úgy maradt, mint a
kérvény benyújtásakor. De hát Buza
Barnának nem is ez volt a célja,
hanem a Meczner Gyula és Székely
Elek nevére volt szüksége, hogy a
nekik tulajdonított mandátum elvesz-
téseért kirohanását megtegye, ami
augusztus 13-án a F. Hírlapban be is
következett, elhallgatva, hogy Csoltkó
jegyzékében a tengeri vevők között
még oly kiváló egyéniségek is szere-
pelnek, mint Kincsessy Péter gyógy-
szerész, a függetlenségi kör elnöke,
Jelenek Ádám, Fuchs Jenő, a város-
nak legkitűnőbb polgárai s a Buza
pártnak mindannyian legoszloposabb
tagjai, továbbá a főtisztelendő kegyes-
rendház és még több mások.

Meczner Gyula a Csoltkó József
kihallgatásának ezen egyoldalúságát és
célzatos voltát rögtön felismerve, azon-
nal felhívta a város polgármesterét,
hogy a vizsgálatot minden irányban
egészítse ki s állapítsa meg azt is,
hogy miként került ő a vevők közé.

A polgármester a vizsgálatot tel-
jesítette s ennek eredménye szerint:
nem volt szó inséges segélyezésről,
nem volt szó inséges kigazda vagy
polgárokról, mert bár a vonatkozó
4500/905. eln. sz. földm. miniszteri
rendelet a vetőmag szükségességét
írására előbbi 9976/904. sz. rendeleté-
ben foglaltakat fenntartotta, de kü-
lönben annak tartalma szerint szó
volt arról, „hogy csak az vetéssék
fel az összeírásba, aki tényleg rászor-
ul és csak oly mennyiségben, ameny-
nyi az illetőnek vetőmagul tényleg
kell.” Ugyanazért Pataky Miklós vá-
rosi főjegyző, mint előadó által ké-
szített előadói javaslat szerint, a pol-
gármester által 1905. év február hó
15-én 2343/905. I. szám alatt kibor-
csátott „Hivatalos hirdetemény” nem
az inséges kigazdákhoz, vagy polgá-
rokhoz van intézve, hanem „A város
közönségéhez”, felhiva az érdekel-
teket, hogy vetőmag szükségleteiket
a városi gazdasági felügyelőnél
febr. 15-ig jelentésék be.

A vetőmag késedelmesen április
17-én és 21-én érkezett meg, mikor
a tengerinek már el kellett volna
vetve lennie és pedig a város címére
utánvétellel, idegen zsákokban, me-
lyeket a legsürgősebben vissza kel-
lett küldeni.

A városi pénztárból lett kiutalva
az utánvételi összeg 602 korona 10 fill.
és 1200 kor. 6 fillérből. A gazdasági
felügyelő a tengeri átvételére a meg-
rendelőket felszólította, némelyek át
is vették, a legtöbbnek azonban nem
kellett, mert a küldött tengeri ezen
a vidéken általában vetésre használni
nem szokott, apró szemű csinkantín
volt, vagy pedig ingyen akarták, vagy
hitelbe kérték, különben pedig idő-
közben a tengeri ára annyira leszáll-
lott, hogy 50—60 krajcár árkülön-
séggel az itteni piacon is vehettek.

A gazdasági felügyelő a dolog
ily állásáról jelentést téve, a polgár-
mestertől azt az utasítást kapta, hogy
a tengerit annak adja el, aki veszi,

Az iskolai idény kezdetén

a t. szülők figyelmébe ajánljuk kitűnő szabásu tiszta
gyapju kelmékből készült FIU- és GYERMEK-
RUHÁINKAT a legolcsóbb szabott árak mellett.

SZÁNTÓ MÓR ÉS TSA Sátorajauhely, Széchenyi-tér és Korona-utca sarkán

hogy a város pénze vissza kerüljön, s ne károsodjék. Így jutottak aztán ahhoz a fent nevezett urak, kik a város leggazdagabb polgárai, a pénz befolyván, a dolog Csoltkó jelentésének tudomásul vételével befejezést nyert és pedig anélkül, hogy a vevő urakat igazságosan gáncs érhetné.

A fentnevezett illusztris társaságban Meczner Gyulának a veje, Walther László is vett a tengeriből 20—21 mm.-át s miután a Meczner Gyula ujhelyi „Veresharaszti” nevű birtokát használatra Walther Lászlónak adta át, azonban annak tkvi tulajdonosa és terheinek viselője továbbra is ő maradt és mint ilyen van a városi lajstromokban nyilvántartva s mert a veresharaszti cselédek vitték el a tengerit a városi majorból, Csoltkó József gazdasági felügyelő azt hitte, hogy a tengeri Meczner Gyula részére lett véve és a feljegyzésbe így írta be az ő nevét.

Más megítélés alá tartozik az, hogy az eljárás és elszámolás nem lett volna-e helyesebb formák között intézhető? Bár a rendelők összeírását Csoltkó be nem szolgáltatva is, ma hat év múlva ezen körülmény rendes és méltányos felfogás szerint nehézséget alig képezhet, mert hogy a követett eljárás nem sutyomban, nem rosszhiszeműleg történt, épen az igazolja, hogy a tengerit a legelőkelőbb városi polgárok is vették, akik közül mint Kincsesy Péter, Jelenek Ádám, Fuchs Jenő s b., a képviselőtestületnek is tagjai voltak s azt mégis csak tudniok kellett, mivel a város mászáló helyiségében, a város gazdasági felügyelőjétől és a város által árult tengerit vették, hogy mit vettek? — s a dolog annyira ment, hogy a tengeriből idegen községekbeli nagybiratokosok is vettek, mint Davidovics Adolf és Markovics Miksa, kik egyzersmind a városi képviselőtestületnek ugyanezok virilis tagjai voltak.

A 2 és fél hold állítólag 7500 korona értékű városi erdőrészeknek kihasználását illetőleg annyi a tény, hogy a polgármester előterjesztésére az erdőgondnokság és a kir. erdőfelügyelőség véleményezésére és a Meczner Gyula elnökleite alatt működött vármegyei közigazgatási erdészeti bizottság hozzájárulására földműv. miniszter 1904. évi apr. 23-án 17,472 eln. sz. rendeletével a 2:25 kat. hold csucaszályos túlélt szálerdő idelölötti kihasználását engedélyezte.

Az üzemterv betartását a kir. Erdőgondnokság ellenőrzi. A kihasználás végrehajtását az autonom r. t. város megbízott tisztségű és közegei intézik, kiknek ellenőrzi a tanács. A pénzügyi bizottság elé már csak a zárszámadás rendén az elszámolás kerül.

Megjegyzendő még, hogy a képviselőtestület a fa átvételére egyik tagját, névszerint Behyna Miklóst küldte ki, ki a fát át is vette s arról a képviselőtestületnek jelentést is tett.

A tanács által beterjesztett 1904. évi zárszámadásokat az akkor még Meczner Gyula elnökleite alatt működött pénzügyi bizottság vizsgálta meg és jóváhagyási véleménnyel terjesztette azt be a képviselőtestület elé. A pénzügyi bizottságban, az 1904. évi zárszámadások felülvizsgálatában Meczner Gyula elnökleite alatt részt vettek: dr. Hornyay Béla, dr. Buza Barna és Isépy István p. ü. bizottsági tagok (l. a p. ü. bizottság 1905. dec. 20-iki keletű jegyzőkönyvet).

A számadásból az, hogy az érdekelte szálerdő is ki lett-e használva, egész bizonyossággal ki nem tűnik, sőt annak, hogy épületfák termeltettek volna ki, nyoma egyáltalán nincs. A pénzügyi bizottság csak az előterjesztett adatokkal foglalkozhatott; ezekkel azonban a legbehatóbban foglalkozott s különösen az erdőkezelésre vonatkozó tételekkel; így jelesen: jelentésének 9. pontja alatt a 45 és 46. lapon tételenként fel van sorolva mindennemű kitermelés és pedig úgy a cser, mint a szálerdőre nézve, s az állapotot meg, hogy mindkettőben

csak hasáb- és galyófa lett termelve és a szálerdőben még külön 21,000 darab szállókaró lett készítve, ami még 1904. évben eladatott.

Miután a kezelés bárcarendszer szerint történt, s a bárcakönyvek, valamint a pénztári napló egymást teljesen fedik, az elszámolás helyesnek találtatott, az 50. lapon azonban javaslatba lett hozva, hogy jövőre a kereseti kimutatások helyességét a helyszínen nyert tapasztalatok után vagy a gazdasági tanácsos, vagy a polgármester által kiküldött más tisztségű igazolja, továbbá kitüntetendő, hogy a vágás mely területen történt s javaslatba hozatott az is, hogy a fuvarozás is kereseti kimutatások mellett eszközöltessék s a dotáltak a részükre kiadott fa átvételét nyugtákkal igazolják.

Mindezeket a képviselőtestület elfogadta, különben pedig a zárszámadásokat jóváhagyta s a felmentést megadta. Ezen adatokból különösen az tetszik ki, hogy a p. ü. bizottság szigorú pontossággal dolgozott s miután ezen bizottságban oly kiváló helyi nagyság s jeles tag is részt vett, mint Buza Barna, még csak feltételezni sem szabad, hogy minden nem a legnagyobb lelkiismeretességgel vizsgáltatott volna meg és Buza Barna a zárszámadások jóváhagyását s a felmentés megadását javaslatba hozta volna. S ime most ugyanaz a Buza Barna a nagy Kátói jellem tagadja meg a saját javaslatát és még ő mer támadni.

Röviden ezeket terjesztjük a nagy közönség elé azért, hogy ebből minden jóízű ember megítélhesse Buza Barna és a Fm. H. bosszútól lihegő sorozatos támadásának alaposságát.

Veszedelem előtt.

— Hírek a koleráról. — A csatornázás kérdése. — Pártpolitika és a városháza. —

Néhány hete csak, hogy szokatlanul eleven izalmakat produkált a közigazgatási bizottság egyik ülése. Dr. Löcherer Lőrinc, vármegyei főorvos jelentést tett arról, hogy a város célzatosan huzza-halogatja a kanalizáció tét alá juttatását. A veszedelem akkor még mértőföldnyire járt tőlünk s hogy mennyire igaza volt a közigazgatási bizottságnak, amikor erőlyes hangon szólította fel a csatornázásra a várost, azt a fejlemények igazolják. Dr. Löcherer Lőrinc előadta, hogy gyökereikben fenyegetik a közegészségügyünket azok az anomáliák, melyek a kanalizáció hijján állanak fel és nyíltan jelentette be, hogy ha a város még most sem fogna komolyan a munkához, akkor a legerélyesebb rendszabályoknak kell következniök, különben fedetlenül meggyünk minden veszedelem elébe.

S a veszedelem már erősen kopogtat a határon. Ha nem is szabad komolyan fogadnunk minden ijedt hírt s ha nem is vehetünk készpénznek a megdöbbenés első percében félelmetessé torzult minden tudósítást, mégis a legnagyobb óvatossággal, mindenre elkészülten kell védelmi állásba helyezkednünk. Ma még csak arról vannak hírek, hogy az ország egyik-másik részén szomorú fejzeteket tud a kolerajárványokról és fokozott buzgósággal kell szerepet vállalnia mindenkinek abból a védelmi harctól, melylyel a hatóságok akarják elzárni a magyar határt a fekete rém elől.

Minden aktuális veszedelemtől eltekintve, ezer argumentum szól a mellett, hogy a városnak mielőbb hozzá kell fogni a csatornázás kiépítéséhez. A nagy munka továbbra már halaszthatatlan és tovább kell úzni a

városháza tanácsterméből minden kicsinyes skrupulust, mely utját akarja állni a csatornázásnak. Tagadhatatlan, hogy keményen, fojtó súlylyal nehezedik ránk az élet és a város adózó polgársága tulontul igénybe van véve: osztjuk mindenben azt a városházi politikát, mely takarékoskodik és ellene van, hogy a külső látszatok kedvéért rizikókat vállaljunk magunkra. De a város közegészségügye nem látszat, de maga az élet és megköveteli, hogy komolyan s józan realitással vegyük fontolóra az egészségügyi érdekeket. A csatornázás százezrekre rugó tőkebefektetést követel, egy hatalmas tételt illetet majd a költségvetésbe: mindezzel azonban számolni kell és minden számon és minden kicsinyes ellenvetésen át, diadalmas-kodnia kell annak az érdeknek, mely megköveteli, hogy a csatornázás mielőbb épüljön ki. A költségvetés, a tervek készen vannak s néhány apró s lényegtelen módosítás van még csak hátra; vegye hát már most elő a képviselőtestület a dolgot és ne várja be azt a három hónapot, amit a tervek és a költségvetés végleges kidolgozására a mérnökségnek adott. Azok az apró módosítások a kanalizáció egészen nagyon keveset fognak csak változtatni és semmi esetre sem állhatják utját annak, hogy a képviselőtestület a maga végleges elhatározását ne foglalhassa már most közgyűlési határozatba. A közöttünk leszködő veszedelem kell, hogy felnyissa a szemeket és elhallgattasson minden érvet, mely a közegészségügyi szempontoknál fontosabbnak találja azt, hogy a pótdadó egy-két százalékkal meg ne növekedjék.

S itt, ezen a ponton konstatálnunk kell azt a ríktó tény, hogy az utolsó hónapokban a városi képviselőtestületet a függetlenségi tábor pártpolitikai érdekek szolgálatába szegődött. Egységesen szervezve jöttek fel mindenkoron a város tanácstermébe Buza Barna hadsora és a nyári közönyt, a képviselőtestület nagy többségének másfelé való elfoglaltságát arra használták fel, hogy pártpolitikai ártassák bele a képviselőtestületet. Most, amikor fokozott erővel indul utnak a munka és az ősz visszahozza a fórumra a régi ellenséget, mi csak a város érdekében valónak tudjuk, ha elesített a pártszenvedelem és urrá leszen az a legfőbb igyekvés, mely a közjót és nem a pártpolitikai ambíciókat szolgálja. Különösen a városi képviselőtestületnek kell ezt megszívelnie és minden erejével kell iparkodnia azon, hogy a városháza tanácstermében semmi szín alatt se kapjon helyet a pártpolitikai igyekvés.

VÁRMEGYE és VÁROS.

(A vármegye rendkívüli közgyűlése. Meczner Gyula főispán Zemplénvármegye törvényhatósági bizottságát folyó évi szeptember 7-én d. e. 10 órára rendkívüli közgyűlésre hívta össze, melynek tárgya: a Kossuth-szobor bizottság elnökének jelentése és a szobor leleplezési idejének megállapítása. — A rendkívüli közgyűlést az állandó választmányunk ugyan-csak az nap d. e. 9 órakor tartandó ülése előzi meg, melynek tárgya az 1911. évi költségvetések tárgyalása lesz.)

(Államsegély a felhőszakadás károsultjainak. A belügyminiszter a vármegye főispánjának előterjesztésére a július 18-án Hocsba, Kisberezsnye és a szomszédos községekben előfordult felhőszakadás károsultjainak 600 korona államsegélyt utalványozott.)

(Pályázók irnoki állásra. A Wieden Ede elhalálása folytán Sátoraljauhely városnál megüresedett irnoki állásért ez ideig a következők pályáznak: Sztankó Zoltán, Bényei Dániel és Gottlieb Jenő városi alkalmazottak, továbbá Vasenszky László végzett jogász.)

Tudomásul.

Felelős szerkesztőnk a Felsőmagyarországi Hirtap 68. számában Buza Barna aláírásával megjelent cikkben foglalt sértésekért dr. Buza Barnától elégtételt kért. Az ügy elintézéséül megbízottaitól az alábbi jegyzőkönyvet és levelet kapta:

Jegyzőkönyv,

felvéve Sátoraljauhelyben, 1910. aug. 30-án a dr. Buza Barna és dr. Adriányi Béla urak között felmerült lovagias ügyben.

Dr. Adriányi Béla ur megbízottai Lengyel Manó és Bajusz József urak, a dr. Buza Barna ur segédei pedig Constantin Géza és dr. Székely Albert urak.

Adriányi dr. segédei a Felsőmagyarországi Hirtap 68. számában közöltet azon sértő kifejezésért, amelyet dr. Buza Barna irt, hogy „ostoba pimaszság” és amely kifejezés a Zemplén szerkesztője ellen irányult, lovagias elégtételt kérnek.

Dr. Buza Barna megbízottai orvosi bizonyítvány bemutatása után felük nevében kijelentik, hogy felajánlják fegyveres elégtételként a pisztolypárbajt azért, mert az orvosi bizonyítvány szerint felük karpárbajt nem vivhat.

Dr. Adriányi Béla megbízottai ezt el nem fogadják, a karpárbajhoz ragaszkodnak és a fegyvernem megválasztására a fegyverbírószag határozatának döntését ajánlják fel, amit dr. Buza Barna megbízottai felük nevében el nem fogadnak.

Kmf.

Dr. Székely Albert,
Constantin Géza,
mint a Buza Barna
megbízottai.

Lengyel Manó,
Bajusz József,
mint a dr. Adriányi
Béla ur megbízottai.

Tisztelt barátunk!

Megbizásodhoz képest alólirottak lovagias elégtételt kértünk dr. Buza Barna urtól a Felsőmagyarországi Hirtap 68. számában közöltet azon sértő kifejezésért „ostoba pimaszság” s amely kifejezés ellened, mint a Zemplén felelős szerkesztője ellen irányult.

Dr. Buza Barna ur megbízottai Constantin Géza és dr. Székely Albert urak fegyveres elégtételként, — tekintettel arra, hogy a bemutatott orvosi bizonyítvány szerint felük karpárbajt nem vivhat, — a pisztoly-párbajt ajánlották fel. Mi ezt nem fogadtuk el és a karpárbajhoz ragaszkodva, a fegyvernem megválasztására fegyverbírószag összehívását hoztuk javaslatba.

Miután a dr. Buza Barna ur megbízottai a fegyverbírószag összehívását el nem fogadták, ennél fogva mi ezen ügyet a te részedről a lovagias szabályai szerint befejezettnek nyilváníjuk.

Maradtunk tisztelő barátai
Sátoraljauhely, 1910. aug. 31.

Lengyel Manó,
Bajusz József.

HIREK.

— Személyi hir. Dókus Gyula alispán, cs. és kir. kamarás, Tátrafüredről, hol 6 heti szabadságát töltötte, hazaérkezett s hivatala vezetését átvette.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter Halász Endre homonnai járásbírósi irnokot a felsővízközi járásbíróshoz telekkönyvvezetővé kinevezte.

— Egyházmegyei hir. Moravetz István homonnai hitoktató, kápláni minőségben Lasztóczra küldetett és helyébe Homonnára Majtényi Viktor, ki mint hitoktató több időt töltött Zichy-Meskó Jakab gróf főuri házában, lön a megyéspüspök által kinevezve.

— Tanulmányuton. Dr. Finkey Ferenc, a sárospataki főiskola európai hírv tudós professzora, aug. 26-ikán kelt utra, hogy Oderberg, Berlin érin-

tésével
Deutsche
utazzék
nyeket
m. kir.
az októ
tartand
gresszu

Ezelőtt
magyar
viselői
neni eg
roszata
Mihály
akik ez
vazatot
el. A b
vazat-s
lünk a
Sárospa
hály 1
176 szá
keztébe
hály ny

ügymin
tői adó
kir. ad
áthelye

sal a
számába
jogakad
legyen
az eper
magasal
hallgató
nem es
sabb ku
nitható,
sán és
nak kell
lennie,
val az e
hanem
vezetese
jogakadé
gátásána
nem áll
patakon
zott jog
jogakadé
kötelez
hallgató
válhat.
de ezek
világítjá
Patakon
mi azért
benne, h
szülék a
ják ven
nagy fej
tartják,
valóban
hol a ki
előnynek
tanulmán
ben irán
a Patak
kapcsolá
fogadja
netünket
két város
távolags,
des, mer
reskedel
nek előny

számába
jogakad
legyen
az eper
magasal
hallgató
nem es
sabb ku
nitható,
sán és
nak kell
lennie,
val az e
hanem
vezetese
jogakadé
gátásána
nem áll
patakon
zott jog
jogakadé
kötelez
hallgató
válhat.

de ezek
világítjá
Patakon
mi azért
benne, h
szülék a
ják ven
nagy fej
tartják,
valóban
hol a ki
előnynek
tanulmán
ben irán
a Patak
kapcsolá
fogadja
netünket
két város
távolags,
des, mer
reskedel
nek előny

ból kifol
tek be
árvaház
is tettün
tanuskod
kesztőség
mányt a
szere a p
zsef e. p

utazó kö
teljesedik
más legk
tásával.
eső új é
fejezik a
munkálat
lyiségek
melynek
hónap kö
delkezésé

tésével folyó hó 30-án Hamburgból a Deutschland postahajón Amerikába utazék, hol a börtönügyi intézményeket fogja tanulmányozni s mint a m. kir. kormány küldötte, részt vesz az október 2-8-án Washingtonban tartandó nemzetközi börtönügyi kongresszuson.

Zsinati képviselők választása. Ezelőtt pár héttel jeleztük, hogy a magyarországi ref. zsinati egylet képviselői állás betöltésénél a tiszánineni egyházkerület, **Bálint Dezső** sárospataki lelkész, esperes és **Péter Mihály** gálszécsi lelkész között, mint akik ez állás betöltésénél legtöbb szavazatot nyertek, pótszavazást rendelt el. A beérkezett szavazatok a szavazat-szedő bizottság mint értesülünk augusztus 25-én bontotta fel Sárospatakon. E szerint **Péter Mihály** 188 szavazatot, **Bálint Dezső** 176 szavazatot kapott, minek következtében az említett állást **Péter Mihály** nyerte el.

Adótárnoki áthelyezés. A pénzügyminiszter **Klein Ferenc** abaujszántói adótárnokot a sátoraljaujhelyi m. kir. adóhivatalhoz hasonmóságban áthelyezte.

Helyreigazításul. Vonatközszállás a „Zemplén” legközelebbi (68.) számába az eperjesi és a sárospataki jogakadémiáról közölt párhuzamra, legyen szabad megjegyezni, hogy az eperjesi jogakadémia hallgatóinak magasabb létszáma a sárospataki joghallgatók létszámával szemben talán nem csupán Eperjes városa magasabb kulturális fejlettségének tulajdonítható, mert hisz' ez esetben **Kassán** és **Pozsonyban** még magasabbnak kellene a joghallgatók számának lennie, holott az mindkét helyen jóval az eperjesi létszám alatt marad, hanem más körülményeknek is, nevezetesen annak, hogy a sárospataki jogakadémián fennáll a tanóraki látogatásának kötelezettsége, Eperjesen nem áll fenn (mi ismerünk Sárospatakon lakó, de Eperjesen beiratkozott joghallgatókat is); a sárospataki jogakadémián fennáll a kollogiumi kötelezettség, Eperjesen a távollevő hallgató természetesen nem is collokválhat. Egyéb okot nem hozok fel, de ezek egymagokban is eléggé megvilágítják, hogy miért oly csekély Patakon a joghallgatók száma. Am mi azért nem esüggedünk, bizunk benne, hogy a közönség, a tanítató szülék a mi intézetünket is észre fogják venni, ahol, dacára a XX. század nagy fejlettségének, még mindig azt tartják, hogy akadémiai hallgatóknak valóban halgatniok és tanulniok kell, hol a kis várost nem hátránynak, de előnynek tekintik a nyugodt iskolai tanulmányozásra nézve. A közleményben irántunk kifejezett sympathiáért, a Patak és Ujhely szorosabb egybekapcsolására vonatkozó gondolatért fogadják a t. cikkirő ur öszinte köszönetünket; mi örülnénk neki, ha a két város közt minél kisebb lenne a távolság, minél gyakoribb a közlekedés, mert akkor Ujhely piacának, kereskedelmének s magas társas életének előnyeit jobban kihasználhatnánk.

Egy pataki tanár.

Az árvaház javára. Egy afférből kifolyólag 5 koronát azzal küldtek be hozzánk, hogy juttassuk az árvaházhoz. A megbízásnak eleget is tettünk s arról a következő nyugta tanuskodik: „Zemplén” tek. szerkesztőségétől 5 azaz öt korona adományt a sátoraljaujhelyi árvaház részére köszönettel átvettem. **Vass József** e. pénztárnok.

A kisállomás megnyitása. Az utazó közönségnek egy régi óhaja teljesedik be a gyártelepi (kis) állomás legközelebbi történetű megnyitásával. A jelenlegi állomástól délre eső új épületben maholnap már befejezik a telefon és táviró-berendezés munkálatait, azután már csak a helyiségek beburkolása marad hátra, melynek befejezése után szeptember hónap közepe táján a közönség rendelkezésére bocsájtják az új vasuti

állomást. Az állomás egy II-od és egy III-ad osztályú váróteremből áll. A bejárat előtt közepén egy csarnok van a pénztár előtt. Ebből a csarnokból jut ki az utas az épületen keresztül a Perronnra. Az állomási épületet a forgalmi hivatal és iroda helyiségei egészítik ki.

A katonatisztek előléptetése. A katonatisztek előléptetése ügyében meglehetősen sok bonyodalmat okozott eddig, hogy minden egyes fegyvernem tisztjei külön sorrendben léptek elő. Így külön rangosztálya volt a gyalogosnak, a tüzérnek, a huszárnak, meg a többinek. A paritás körül tehát sok hiba esett. Előfordult, hogy a vadászhadnagy sokkal előbb lett főhadnagy, mint a megfelelő szolgálati idővel rendelkező dragonyos, holott talán emennek jobb volt a minősítése. A hadseregnek pedig elsőrendű érdeke, hogy az igazság és a méltányosság formáiban történjen minden mozzanat, főleg az előléptetés. Ezt akarja elérni a hadügyminiszterium, amelynek kebelében most új szabályzatot dolgoztak ki és ez már rov. elsején, a katonai nagy csillaghullás napján, életbe lép. Az a lényege, hogy az előléptetési sorrend ezentul együttes lesz valamennyi fegyvernemre nézve. Tehát a rang, a szolgálati idő és minősítés lesz az irányadó, nem pedig az, hogy huszár-e valaki, vagy gyalogos. A hír természetesen nagy örömet kelt a katonai körökben, mert sok protekciónak vet véget.

Nemesi előnév adományozás. A király **Grosz Jenő** tiszaluczi nagybirtokosnak a magyar nemességet, „uszógi” előnévvel adományozta.

A gyártelepi dalárda. A sátoraljaujhelyi gyártelepi dal-, zene- és önképzőkör dalárdájáról megírtuk lapunk előző számában, hogy a miskolci gyártelepi dalárda meghívására fennállásának a huszonöt éves jubileuma alkalmából Miskolcra vendégszeretettel fog. — A dalárda szerepléséről a miskolci lapok kivétel nélkül a legnagyobb elismeréssel írnak. A többek között a „Miskolc” című napilap ezeket írja: Legnagyobb hatást ért el a sátoraljaujhelyi gyártelepi dal- és önképzőkör. **Petőfi** — **Arany J.** Falu végén... c. dalát énekelték **Vágó Gyula** karnagy vezetésével. A dal kiváló zenei kvalitásai igen nagy gyönyört nyújtottak, a nézőtér nem szűnt meg tapsolni addig, míg ez a jól fegyverezett énekkar nem duplázott rá egy kedves népdal-egyveleggel.

Kutya-mizériák. Nincs talán hasonló nagyságu város az országban, ahol annyi kutya volna, mint Sátoraljaujhelyben. Az utcákon csapatostul csatangolnak a kóbor ebek és állandóan veszélyeztetik a közönség testi épségét. A kutya-tulajdonosok mit sem adnak a város szabályrendeletére, amelynek egyik szakasza előírja, hogy az eb tulajdonosa a házon kívül (tehát az utcákon) szájkosárral köteles ellátni minden időben, tehát ebzárlati időn kívül is. Alig látni kutyát, a mely szájkosárral volna ellátva. Az eb-tulajdonosoknak ez az érthetetlen indolenciája eredményezi aztán azt a sok kutyamarást, mely csaknem napirenden van. A rendőrkapitányságnál egymást érik a panaszok, melyek ebmarások miatt tétetnek. Annyi embert marnak a kutyák, hogy a városi állatorvosnak ugyancsak erős munkát adnak a kutyák folytonos megfigyelésével. Ezen a türethetetlen állapoton segíteni kell, még pedig úgy, hogy az embert mart kutyákat nem kell tulajdonosaiknak kiadni, hanem kiirtatásukat kell elrendelni. De nem is lehet azon csodálkozni, hogy annyi kutya van nálunk, mikor ma már — a szakácsné is kutyát tart.

Tüz. A nagymihályi országos vásár napján, folyó hó 22-én nagy tűz pusztított a közeli Vinna községben. A tűz a délelőtti órákban ütött ki s 16 ház, melléképületeivel, azok-

ban már kicsévelt természettel esett áldozatul a pusztító elemnek. A község lakói közül igen sokan a vásárban voltak s a nagy füst láttára lélekszakadva futottak haza, menteni valójuk azonban alig akadt, mert a keletkezett szél az épületeket rommá hamvasztotta.

104 éves ember. Radocziner **Simon** füzesséri kisbirtokos 104 éves korában elhalt. A nevezett 1806-ban született, tehát 104 évig élt. Az agastyán mindenkor jó egészségnek örvendett, aggkori gyöngeség döntötte ágyba s néhány nap után csendben elszenderült. Hátramaradtjai között **Mór** nevű fia is immár 70 éves, az elköltözött unokái is 45-50 évesek. A mai korban, mikor az emberek oly nagyon sietnek élni, bizony-bizony a 104 éves ember ritkaság számba jöhet.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter **Blum Artur** tocsvai lakos saját, valamint **Pál** és **Ferenc** nevű gyermekei családi nevének **Bekényre** kért átváltoztatását megengedte.

Cimbalmozni vágyók figyelmébe. **Werner Sárika** okl. cimbalomtanár ez uton hozza az érdeklődők szives tudomására, hogy máramaroszigeti tanárúi állását ott hagyva, itt szülővárosában cimbalom-iskoláját újból megnyitotta. — A beiratkozásra jelentkezket **Deák-utca 3. sz.** alatti lakásán fogadják.

Szülők figyelmébe ajánljuk a hírneves **Lovas-féle zene-konzervatorium** igazgatóságának értesítését, mely szerint uri fiukat elvállal teljes ellátásra (internátus), szigorú szeretetteljes nevelésre, iskolai tanulmányaik felügyeletével és zenei tanulmányaik továbbképzésével. Írásbeli felvilágosítást e tekintetben készséggel ad az igazgatóság. Köztudomásu, hogy a **Lovas-féle zene-konzervatoriumban**, (**Budapest, Andrásy-ut 67**) végzett növendékek művészi és zenepedagógiai oklevelet nyerne. Eddig végzett növendékei mind tanári, karmesteri, kántori állásban vannak és zeneiskola tulajdonosok. Saját érdekében cselekszenek tehát a t. szülők, ha az intézet évkönyvét, melyet ingyen és bérmentve küldenek, megkérlik és gyermekeiket zeneileg e kiváló konzervatoriumban képeztetik.

Az őszi idényre a legújabb kosztümök, bluzok, aljak, reform-ruhák és leány-ruhák **Szegő Sándor** sátoraljaujhelyi divatáruházába megérkeztek. Női és gyermek felöltők legújabb választékban.

Meglepo olcsó árak.

Két alsóbb osztályu fiu vagy leánytanuló egy uri családnál teljes ellátásban részesül, esetleg zongorahasználat és correpetálással együtt. — **Cim** a kiadóhivatalban.

Menyasszonyi kelengyék

beszerzésére ajánljuk **Schön Sándor** és **Barna D.** előnyösen ismert céget.

Uri családnál 2 tanuló egyenkint havi 50 koronáért külön szobával teljes ellátást kaphat. **Cim** a kiadóhivatalban.

Tanulók (mindkétnembeliek) a főgimnázium és polgári iskola közvetlen közelében, teljes ellátásra elfogadhatnak. **Zárda-utca 12. szám.**

Kilenc nagy hatyru eladó. **Bővebbet a kiadóhivatalban.**

TANÜGY.

Értesítés. A sátoraljaujhelyi állami polgári leányiskolában az 1910-1911. tanév szeptember hó 1-ső veszi kezdetét. A beírások az I-ső osztályba szept. 2-án. a II. oszt. 5-én, a III. oszt. 6-án délelőtt 8-11-ig és a IV. osztályba 6-án d. u. 2-5-ig eszközöltetnek az igazgatói irodában.

A magántanulók javítóvizsgálatai szept. 1-én délelőtt 10 órakor, a rendes tanulóké szept. 1-én délután 2 órakor tartatnak meg. A felvételi

vizsgálatok szept. 2-án és folytatólag szeptember 5-én délután 2 órakor lesznek megtartva. Az iskolai év megnyitása szept. 7-én, a rendes tanítás kezdete szeptember 9-én történik. Az iskolai-, születési- és himlőoltási bizonyítványokat a tanulók hozzák magukkal. Tan- és beirási díj egész évre 13 kor. 20 fillér. Szegénysorsu és kiváló előmenetelű tanulók 10 korona tandíjmentességért is folyamodhatnak.

A sátoraljaujhelyi „Karolineum” zárda elemi és polgári leányiskolában a beiratások az 1010-11. iskolai évre szeptember 1-től 6-áig d. e. 8-11 óráig, d. u. 3-5-ig tartatnak. A felvételi vizsgálatok szept. 9-én, a javító vizsgálatok 10-én d. u. 3 órakor lesznek. Szeptember 11-én „Veni Sancte” s az iskolai törvények felolvasása. Szeptember 12-én rendes előadás. Tandíj egész évre a polgári iskolában 40 korona, melynek fele beiratáskor, másik fele február 1-én fizetendő. Kérelmezés esetén a tandíj havi 4 korona részletekben is fizethető. A beiratási díj 7 kor. A felvételi vizsgadíj tantárgyanként 5-5 korona. A javító vizsgálatok díjmentesek. A kötelező tantárgyakon kívül tanítatik privát órákban: német és francia nyelv, műrajz és festés, zongora, cimbalom, hegedű, gépvarrás, felső- és alsóruha szabás és mindenféle szép és hasznos kézimunka. A bővebb felvilágosítást megadja az intézet főnöknője.

A róm. kath. elemi fiúiskolában az 1910-11. évi beiratások szept. hó 1-től 10-éig tartatnak meg és pedig d. e. 9-12-ig, d. u. 2-4-ig.

A sátoraljaujhelyi st.-quo izr. anyahitközség elemi iskolájában a beiratások a mai nappal megkezdődtek. A rendes iskolai előadások szept. hó 6-án veszik kezdetüket.

A sátoraljaujhelyi aut. orth. izr. népiskolában az ez évre szóló beiratások szeptember 4. és 5. napjain fognak eszközöltetni d. e. 9-12 óráig és d. u. 2-4-ig a hitközség irodájában. A tanítás 6-án kezdődik.

KÖZGAZDASÁG.

*** Felhívás a berlini sörárpavásáron való részvételre.** Berlinben folyó évi október hó 10-14-ig sörárpa és komlókiállítás rendeztetik. Felette kívánatos, hogy terményeikkel azon a magyar gazdák is résztvegyenek. Ezt elősegítendő, a m. kir. földmivélségi miniszter ur a minták beszerzésének és Berlinbe való szállításának kiadásait tárcája terhére elvállalni kegyeskedett, ami lényegesen megkönnyíti gazdáinknak a kiállításon való részvételét. Ezek előrebocsátása után felkérjük Zemplénvármegye t. gazdaközönségét, hogy a hazai árpa és komlókiállításra oly nagy fontossággal bíró akciónkat felkarolni s megfelelő terményeikkel a kiállításon résztvenni sziveskedjenek. A beküldendő minták nagysága: árpából 10 kgr., komlóból pedig 2 kgr. A mintáknak legkésőbb szeptember 10-ig Budapesten kell lenniök, ahonnan azokat összegyűjtés után az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” (Budapest IX. köztelek) ahová a minták is címezendők — Berlinbe fogja küldeni. A *Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület elnöksége.*

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

K. Ó. Helyben. Térszűke miatt kimaradt, kiszedve várja legközelebbi számunkat.

Felölös szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**
Főmunkatárs: **Majtényi Géza.**
Helyettes szerkesztő: **Bobos Hugó.**
Laptulajdonos: **Éhler Gyula.**

Poralakban előállított limonádé.

Egy adag 6 fillér. — Touristadoboz 12 adaggal, zsebben kényelmesen hordható alakban 80 fillér.

Kirándulásokon, sport-tourákon, hadgyakorlatokon kitűnő szolgálatot tesz. Bármely vízben oldva kitűnő limonádét ad.

Készíti: **KERTÉSZ ERNŐ** gyógyszerész
kristály limonádé gyára Szabadkán. Kapható mindenütt.

Apácák gondozása alatt Internátus

elemi és polgári iskolai leány növendékek részére
Sátoraljaujhelyben.

Tanítanak elemi és polgári tanképeségi bizonyítvánnyal ellátott páli szt. Vincéről nevezett szatmári Kongregációhoz tartozó igralmas nővérek.

A további szükséges felvilágosítással szívesen szolgál

az intézet főnöknője.

Vetőmag buza

eladó hg. Windisch-Graetz Lajos uradalmában, Sárospatakon és Borsiban.

BORHEGYI LITHIUMOS BORVIZ

kiváló nedvhajtó. Sziklából fakadó természetes gyógyásványvíz.

Főraktár Sátoraljaujhelyben:

Vilkovszky és Tóth czégnél.

4868/1910. tk. sz.

Hirdetmény.

Kisujlak, Szomotor, Bodrogvécs és Lelesz községeknek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cz. értelmében elkészítettvén és a nyilvánoságnak átadtván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-ában és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, kik valamely tehertétel átvitelének az 1886. XXIX. t.-cz. 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t.-cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket 6 hónap alatt, vagyis 1911. évi márczius hó 1. napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1911. évi márczius hó 1. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényöket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1911. évi márczius hó 1. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Királyhelmecezen, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1910. évi augusztus hó 7-én.

A kiadmány hitelül:

Ungváry Béla,
telekkönyvvezető.

Horkai,
kir. járásbíró.

377/1910. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a gálszécsi kir. járásbírósgnak 1910. évi V. 219/2. sz. végzése folytán dr. Rudali Izráel és társa ügyvéd által képviselt Rosenberg Bernátné 200 kor., Stern Géza 206 kor., Karfunkel Dávid 108 kor., Kacsár Mihály 200 kor. felperesek részére fenti tőkekövetelés jár. erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 2078 koronára becsült ingóságokra a gálszécsi kir. járásbírósg 1910. V. 219/2. számú végzésével az árverés elrendeltvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Szécsudvaron leendő megtartására 1910. évi szeptember hó 9-ik napjának délutáni 2 órája kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt fűszerárú és élet s egyéb ingóságok a legelőbbet igérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéséhez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Gálszécs, 1910. augusztus hó 25-én.

Sáarosy Imre,
kir. bir. végrehajtó.

Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipar Részvénytársaság Sátoraljaujhely.

Ajánljuk a t. építő, építész és mészkereskedő urak szives figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I. rendű darabos meszet,

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

**Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipar
Részvénytársaság.**

Sürgöhyeczim: Mészársaság Satoraljaujhely.
Telefon szám: 32.

A legjobb fém-tisztítószer

Fogyasztás évente
60 millió doboz.

Mindenütt kapható.

Tölgyfaeladási hirdetmény.

Főméltóságú Herczeg Windich-Grätz Lajos sárospataki uradalmához tartozó Komlóska (Zemplén várm.) község határában fekvő „Kecskehát” és „Mogyoróbokor oldal” nevű erdőrészekben mintegy 11,884 darab folyó számozással ellátott tővön álló műfának kitermelendő tölgyfa kerül árverés útján eladásra.

Az árverési feltételek a „Herczegi Központi Irodában Sárospatakon” és az erdőmesteri hivatalban, Makoshotyán (Zemplén várm.) megtekinthetők.

A zárt írásbeli ajánlatok **1910. évi október hó 31. d. e. 10 óráig** a „Herczegi Központi Irodába, Sárospatakon” adandók be, amikor az árverés is megtartatik.

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félfévre [5 kor
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
disztribúttal, vagy kerettel ellátott hir-
detések törmétek szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Munkásgimnáziumot Ujhelynek.

— aug. 31.

Talán a legnagyobb hibánk az, hogy nem bízunk saját erőnkben. Szép szándékainkhoz bizonyos keleti kényelem járul s a kivített sült galambnak képzeljük, mely okvetlenül szájunkba repül. Egy város gazdasági fejlődésének kezdeményezője csak maga a város lehet, de kulturális dolgokban is hiába várunk a kormányhatalomtól bármit is, ha mi magunk még az alapozástól is félünk.

Alig van gondolkodni tudó egyén városunkban, ki a hazai munkásgimnáziumokról ne hallott volna már egyet-mást, amelyeknek az a céljuk, hogy az iskolai tanítás nélkül maradt munkásosztály művelődési igényeit kielégítsék. Egy oly nemzeti szociális kérdés, a melyre feleletet a városok nyújthatnak azért, hogy a munkásgimnáziumot megvalósítsák. — Az intézmény oly erkölcsi és szellemi hasznot produkál, amelynek elsősorban a városok látják hasznát. Mert, amely város lakossága képzett s intelligens, ott a gazdasági fejlődésre a kilátások nagyobbak.

A munkásgimnázium a szabadlyceumot nem semmisíti meg. Ez utóbbi a tudomány népszerűsítésére szolgál s a hallgatóságot az intelligensebb osztályból kapja s

így eredeti rendeltetéséhez s céljához hiven fog tovább szolgálni.

A munkásgimnázium tulajdonképpen a középiskola négy alsó osztályának anyagát öleli fel s oly készséget nyújt, hogy az ide beiratkozott felnőtt tanulók esetleg a polgáriskola négy osztályának bizonyítványát is megszereshetik szabályszerű magánvizsgálatok útján. De azért a tanterv különböző ipari s kereskedelmi szaktárgyakkal van kibővíve, hogy ne csupán általános-, de szakműveltség is biztosítható.

A munkásgimnázium létesítése szempontjából az Uránia tudományos egyesület Sátoraljaujhely városát a negyedik csoportba osztotta, mint, ahol az iparos s kereskedő segédek száma igen jelentékeny.

Ugyancsak a nevezett egyesület hatékonyan támogatja ezen intézményeket. Vetítő készülékről s eszközökről (mi a tanítás szemléletessé tételére elsőrangú tényező) gondoskodik, könyvtárt adományoz, esetleg pénzbeli segítyt is nyújt.

A kormány meg annyiban járul hozzá, hogy az előadók szerény díjazására, valamint a dologi kiadásokra állami segítyt nyújt.

A munkásgimnázium három téli tanfolyamból áll, amelyek október 1-én kezdődnek s március 31-én nyilvános vizsgálat

végződnek. Mindegyik évfolyamban 4—4 vetítéses tárgy kerül előadásra. Ezen előadások egy órával a munka megszűnésénél kezdődnek (tehát a helyi viszonyokhoz képest esti 7 vagy 8 órakor) s valamelyik iskola helyiségében tarthatók.

A hallgatók beiratkozás után lecke-könyvet kapnak, amelybe a fontosabb iskolai események bejegyztetnek. A tanfolyamot ünnepies vizsgálat fejezi be.

Az intézménynek tanterve nagyszerűen van összeállítva, mely körülmény a megalakítást könnyebbé teszi.

Amde ily nagyfontosságú s hatalmas intézményt csupán a tanügy emberei nem valósíthatnak meg. — Szükségesek ide a város, esetleg a vármegye vezetőférfiai. Ők biztosítják az intézmény komolyságát, ők töltik be az intéző bizottság tisztségeit, ők ügyelnek fel arra, hogy az magasztos hivatásának megfelelően. A szervezés kezdeményezői városunk tekintélyes vezérférfiai lehetnek, ha pedig e munka készen lesz, az intézmény díszes keretétől maradnak meg, a szép képet pedig az értelmes, képzett előadók s a buzgó, a tudományért lelkesedő hallgatóság szolgáltatja.

Ne maradjunk hát az eszménél, hanem kövesse ezt csakhamar a tett. Legyen ez a cikk

egy felhívás s karoljuk fel ezt az ügyet mielőbb, tüzzük ki az előkészítés értekezletének idejét, hogy ezen a további sürgős teendőket megbeszélhessük.

Alig van hazánknak oly városa, hol munkásgimnázium ne létezne. Ne legyünk a legeslegutolsók között, amidőn már a kényszerűség hajt rá az intézmény megvalósítására. Elérjük, hogy a munkásosztály értelmi és erkölcsi színvonala emelkedik, kiknek hálás elismerése biztosítva van, mert műszaki tanfolyamok helyett (melyek abstract előadásaitól úgy nálunk, mint külföldön idegenkedtek) a képzetet és érdeklődést felkeltő s szórakoztató jellegű előadásokat kapnak, mely cél szolgálataiban a vetítés megbecsülhetetlen. Így jutnak tudásvágyhoz, így nyernek intelligenciát, így jutnak tudatára annak, hogy az ő produktív munkájuk megbecsülésre talál s felfogják hivatásukat magasabb szemponttól, s társadalmi pozíciójuk — mi most sajnos hiányzik — biztosítva lesz.

És hiszem is, hogy e felhívás közérdeklődésre talál és az előkészítés munkája soká késni nem fog. A cél kitűnő, a kivitel egyszerű, az eredmény számításoson felüli lesz. Ragadjuk meg hát az alkalmat most, pihenés után, az általános munka megkezdésekor.

Kertész Ödön.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

A zempléni pórlázadás.

A mostani koleraveszedelem napról-napra megújuló rémhírei emlékeztetembe hozzák az 1855-ben és 1856-ban átélte felső-zempléni kolerát és az ebből eredő pórlázadást. Hat éves fiu voltam akkor. Elénken visszaemlékszem a borzalmas időre, midőn az emberiség öregje-fiatálja egyaránt kévemódra hullott a kolera kíméletlen kaszája alatt.

Nem volt sem élet, sem munkakedv. Közönyösség, nemtörődömség mutatkozott mindenkinél. Értéktelen volt minden. Vétel-adás szünetelt. Az apa a család, a gyermek a szülő iránt rideg, elfásult volt; elszántan viselkedett és szinte önkénytelenül várta a rideg halál ölelő karjait; munkálatlanul hevert a gazdaság, elhanyagoltan szünetelt minden munka, a nép bizalmatlanul, tétlenül járt-kelt és a különben vallásos érületű nép még a templomtól is távol maradt.

Abban az időtájjban községi vagy körorvos nem volt. A nép magára hagyatva, segély nélkül tengődött, a falvakban levő egy-két uri család humanizmusból felőlelte a betegek mos-

toha sorsát és igyekezett rajta segíteni orvosi szerekekkel s a hiányzó élelmiszerekkel.

A Bach-korszakbeli hatóság közegei nem sokat törődtek a nép súlyos helyzetével, egyszerűen kiküldték a községek elöljáróhoz a nagy halmaz medicinát, persze, hogy az a községi elöljáró, bíró, ki sem olvasni, sem írni nem tudott s bizony a műveltség legalsó fokán állott, mert a néprevelés a legprimitívebb állapotban volt, olyan tanítók kezeiben, kik létfontosságok végett saját és nem a néprevelés érdekében munkálkodtak. Az ilyen községi elöljáró természetesen a kapott nagymennyiségű mindennemű orvosságot előírás szerint nem tudta kiosztani és a betegeket utasítással ellátni. Így történhetett meg az, hogy azok érintetlenül maradtak, vagy egyszerűen elhanyagódtak.

Párnó községben a plebános, urasági tisztartó és atyám voltak ekkor a nép gyámolítói. Atyám iránt volt a nép a legtöbb bizalommal. Állásánál fogva igen sokszor érintkezett velük. Többnyire én is elkísértem és így többször szemtanuja voltam, hogy midőn adott utasítás után az orvosságot az illető kezébe vette, alig fordult ki az ajtón, az udvaron göresöt kapott és holtan rogyott össze.

Jó sokáig így tartott ez. A kasszásnak jó aratása volt. A jobb módúak elhagyták lakhelyüket s mindent otthagya, vérszentes területre költöztek.

Midőn a fejvesztett nép látta, hogy az urak otthagyják őket, kezdett bizalmatlan lenni velük szemben. Mindenfelé alattomosan sugdolózó parasztokat lehetett látni. Gyanakvó viselkedésük annyira ment, hogy a neki nyújtott orvosságot vagy tápanyagot sem fogadta el szívesen s ha elvette is, rövidesen eldobta, vagy megsemmisítette.

Az volt az általános hit, hogy az urak megmérgezik a kutatát s ezáltal elősegítik a pórnép halálózását. Annnyira megerősödött ez a föltevés, hogy attól eltéríteni többé nem lehetett őket. Lavinaként terjedt az egyik községből a másikba. Hiába volt az intelem, a meggyőző beszéd, hogy az egyes falvakban található egy-két uri családnál nem fordulhat elő annyi haláleset, mint a község zömét képező pórlakosoknál, a parasztok között nőttön-nőtt az elkeseredés. A veszedelmet elősegítette a felvidéki parasztember butasága is. A táplálkozásra nem adott semmit. Zöld uborkára ivott édestejet, vagy pedig nekiessett a mértéktelen pálinkaivásnak.

A maga orvoslási módszerét követve, a beteget nyakig az udvaron levő trágyagödörbe ásta és trágyalevet itatott vele.

A különben szelid magaviseletű s főlebbvalói iránt tiszteletteljes alázattal viseltető tót nép kivételközt az emberi jobbjelűletből s magába zárkozva, titkos összejöveteleket tartott.

Egy napon édes atyám és anyám társaságában a vacsoránál üve beszélgettünk a terjedő koleráról, mikor kopogtatás hallatszik az ajtón és belépett egy Lefkovics nevű községi koresmáros és sápadtan, reszkető hangon szól:

— Uram! Nagy baj van. Csak mellékuton, bujdosva tudtam ide jutni, hogy a községben levő borzasztó eseményt bejelentsem. Ugyanis a koresmahelyiséglen és annak udvarán mintegy kétszáz parasztember van vasvillákkal, kaszákkal, fejszékkel felfegyverkezve, csak a vezérük parancsára várnak, hogy elinduljanak öldöklő munkájukra. A tervük az, hogy éjjel felé gróf Andrássy kastélyához mennek és ott a tiszteket sorba leöldöcsik. Onnan aztán a paplakba és végre idejönnek, ahol befejeznék vérengző munkájukat.

Atyám megköszönvén a jóakaratu értesítést, azon kéréssel bocsátotta el

Az iskolai idény kezdetén

SZÁNTÓ MÓR ÉS TSA

a t. szülők figyelmébe ajánljuk kitűnő szabásu tiszta gypaju kelmékből készült FIU- és GYERMEKRUHÁINKAT a legolcsóbb szabott árak mellett.

Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér és Korona-utca sarkán